

УДК: 002:004]:614.21(043.2)

*Тюрменко І. І., д-р іст. наук, професор,
Король А. І., магістрантка,
Національний авіаційний університет, м. Київ*

АВТОМАТИЗАЦІЯ ДОКУМЕНТООБІГУ В МЕДИЧНИХ ЗАКЛАДАХ

Анотація. Це дослідження присвячене вивченню процесів автоматизації документообігу в медичних закладах. Проаналізовано використання сучасних інформаційних технологій для оптимізації процесу управління документацією, що дає змогу підвищити ефективність роботи установ та знизити ризики втрати даних.

Ключові слова: автоматизація, документообіг, медичні заклади, інформаційні системи.

Автоматизація документообігу в медичних закладах є ключовим інструментом для оптимізації процесів управління інформацією в умовах сучасного цифрового світу. Вона передбачає перехід від традиційного паперового документообігу до електронного, де документи створюються, зберігаються, обробляються та передаються в електронній формі. У межах цього процесу використовується спеціалізоване програмне забезпечення, яке не лише автоматизує рутинні операції з документами, але й забезпечує інтеграцію різних компонентів системи охорони здоров'я. Це включає електронні медичні записи, систему управління лікарняними інформаційними системами, архівування зображень і даних діагностики, а також внутрішню комунікацію між підрозділами та зовнішніми партнерами.

Дослідженню проблем запровадження й автоматизації процесів документообігу та їх переваг у різних сферах присвячено значну кількість наукових праць таких авторів: Г. Г. Асєєв, О. Д. Болгарова, М. М. Бенько, Л. В. Гнилицька, О. В. Івахненко, О. В. Матвієнко, В. В. Муравський, А. А. Пилипенко, В. О. Шевчук, М. Н. Цивін, А. В. Янчев та ін.

Сучасні системи автоматизації документообігу об'єднують управління даними, комунікації та безпеку. Системи електронного документообігу (СЕД) автоматизують створення, редагування, погодження та зберігання документів, інтегруючи їх у ширший інформаційний контекст для вирішення різних завдань.

На прикладі використання програми «МедЕйр» від компанії «Ілайф» у державному некомерційному підприємстві «Національний інститут раку» можна детально розглянути особливості її впровадження. «МедЕйр» є високотехнологічною медичною інформаційною системою, яка спрямована на комплексну автоматизацію процесів у медичних установах. Впровадження цієї програми значно покращує якість надання медичних послуг і спрощує управління медичними даними. Система має низку переваг, зокрема підвищення рівня обслуговування та оптимізацію взаємодії з пацієнтами, охоплюючи всі етапи роботи закладу, включно з записом на прийом, веденням медичної документації та

звітності. «МедЕйр» легко масштабується, спрощує роботу персоналу та автоматизує рутинні процеси. Програма також допомагає знижувати витрати й підвищувати фінансову стійкість установи [3]. Однак недоліком є відсутність розподілу пацієнтів за критеріями, що може ускладнювати управління ресурсами. Вдосконалення цієї функції дасть змогу підвищити ефективність програми.

Автоматизація документообігу забезпечує низку переваг для медичних закладів, серед яких найважливішими є скорочення часу на обробку документів. Впровадження електронного документообігу допомагає значно зменшити час на обробку документів, оскільки процеси автоматизуються та стандартизуються. Це дає змогу персоналу зосередитися на виконанні основних завдань замість витрати часу на рутинні операції з документами. Автоматизовані системи документообігу забезпечують постійний та надійний доступ до необхідної інформації, що особливо важливо для медичних закладів, де своєчасність доступу до медичної інформації може безпосередньо впливати на прийняття клінічних рішень.

Електронні системи дають змогу значно підвищити рівень безпеки документів завдяки використанню технологій шифрування, автентифікації користувачів та резервного копіювання даних. Це знижує ризик втрати або несанкціонованого доступу до чутливої інформації [2]. Традиційний паперовий документообіг вимагає значних витрат на утримання архівів, включно з орендою приміщень, закупівлею паперу та інших матеріалів. Автоматизовані системи допомагають значно зменшити ці витрати, оскільки документи зберігаються в електронному вигляді, а архіви можуть бути інтегровані у хмарні сховища. Використання автоматизованих систем сприяє поліпшенню комунікацій між різними підрозділами медичних закладів, що забезпечує більш швидкий обмін інформацією та підвищує ефективність взаємодії між лікарями, медсестрами, адміністративним персоналом та іншими працівниками. Автоматизовані системи забезпечують надійне зберігання документів і можливість відновлення даних у разі збоїв у роботі системи. Це є критично важливим для медичних закладів, де втрата інформації може мати серйозні наслідки для пацієнтів та лікарів.

Незважаючи на численні переваги автоматизації документообігу, цей процес має також свої виклики. Одним з них є необхідність забезпечення сумісності між різними системами та програмними продуктами, що використовуються в медичних закладах [1]. Також існує проблема адаптації персоналу до нових технологій, що пов'язано з додатковими витратами на навчання та перепідготовку. Значних коштів автоматизовані системи вимагають також для зберігання інформації у хмарних сховищах, захисту від несанкціонованого доступу до інформації та хакерських атак. Як показали події в Україні, яка перебуває у складних умовах війни, перебої з електропостачанням можуть також негативно

позначитися на функціонуванні таких систем. Тому запровадження процесів автоматизації в управлінні документацією та інформацією медичних закладів, без сумніву, є ефективним, а от їх обслуговування є складним і ресурсно витратним. Не всі медичні заклади, особливо регіональних медичних відділень, можуть його застосовувати. Тому використання інформаційних систем не відмінняє поки що паперовий документ, що особливо важливо в умовах війни.

Водночас розвиток технологій невідворотно торує шлях до впровадження штучного інтелекту, що спростить роботу з великими даними та їх аналітикою. Ці технології дають змогу покращити процеси управління медичною інформацією, автоматизувати ще більше завдань та забезпечити більш точний аналіз даних для прийняття клінічних рішень.

Отже, автоматизація документообігу в медичних закладах є стратегічним напрямом розвитку сучасної охорони здоров'я, що допомагає забезпечити ефективне управління інформацією та підвищити якість медичних послуг.

Висновки. Автоматизація документообігу в медичних закладах значно покращує управління інформаційними процесами, прискорює обробку документів та підвищує їх безпеку і доступність. Інтеграція електронних систем дає змогу ефективніше приймати клінічні рішення та оптимізує взаємодію між підрозділами. Попри численні переваги, існують виклики, як-от сумісність програм, підготовка персоналу, несанкціонований доступ до систем, значні кошти на їх обслуговування та захист інформації. Подальші дослідження можуть зосередитися на впровадженні штучного інтелекту для покращення аналізу даних та вдосконалення наявних систем.

Список використаних джерел

1. Корольок Р., Рапа Н. Діджиталізація документообігу: законодавчі аспекти, переваги та недоліки, ефективність впровадження. *Соціально-економічні проблеми і держава*. 2021. № 2(25). С. 270–280. URL: <http://sepd.tntu.edu.ua/images/stories/pdf/2021/21ktmnev.pdf>
2. Піддубна Л., Павліченко В. Інформаційна безпека в системах електронного документообігу. *Науковий вісник Полтавського університету економіки і торгівлі*. Вип. 95. С. 59–66. DOI: 10.37734/2409-6873-2019-4-7.
3. Медична інформаційна система Мейдер: офіційний вебсайт. URL: <https://mis.e-life.com.ua/>

